

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองคนเร่ร่อน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557
คำสำคัญ	การคุ้มครองคนเร่ร่อน/คนไร้ที่พึ่ง/องค์กรที่ให้การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง/รัฐสวัสดิการ/กฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
นักศึกษา	สุภารัตน์ แก้วกำเหนิด
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมหีมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นงานนิพนธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของการที่คนต้องออกมาเร่ร่อน เน้นวิเคราะห์ถึงมาตรการของรัฐในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือแก่คนเร่ร่อน โดยใช้นิติวิธี (Juristic Method) ในการตรากฎหมายเพื่อให้การช่วยเหลือและสงเคราะห์ต่อกลุ่มคนดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ และหลักกฎหมายมหาชนในลักษณะต่าง ๆ โดยเหตุที่พระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 ได้กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษา วิเคราะห์รูปแบบ และแนวคิดของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พบว่าการให้ความหมายของคนไร้ที่พึ่งตามนิยามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 นั้น ยังไม่มีความชัดเจน และมีได้ครอบคลุมถึงบุคคลบางประเภท ซึ่งได้แก่ คนป่วยทางกาย คนป่วยทางจิต และคนขอทาน ซึ่งบุคคลเหล่านี้มักเป็นกลุ่มที่ถูกทอดทิ้งและไร้ที่พึ่ง ซึ่งพบได้มากในสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำ อีกทั้งองค์กรที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่มีหลายองค์กร และหลายลักษณะอาจทำให้รัฐไม่สามารถกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติต่อคนไร้ที่พึ่งเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ รวมไปถึงการที่รัฐนำมาตราการทางอาญา (Criminal Sanctions) มากำหนดเป็นเงื่อนไขเชิงบังคับให้คนไร้ที่พึ่งที่เป็นผู้ตกอยู่ในสถานะจำยอมให้จำต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยมิได้เกิดจากความสมัครใจของคนไร้ที่พึ่ง กรณีเช่นนี้อาจเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองไว้ว่า รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือ

ทพพลาภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ กฎหมายมิได้ให้อำนาจรัฐในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเพื่อความสะดวกในการที่จะให้บุคคลได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา โดยเห็นควรเพิ่มเติมความหมายของคนไร้ที่พึ่ง โดยให้หมายรวมถึงคนเร่ร่อนใช้ชีวิตในที่สาธารณะ คนป่วยทางกาย และคนป่วยทางจิต รวมไปถึงบุคคลที่ทำการขอทานโดยความจำเป็นในการดำรงชีพ เพื่อให้คนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากในการดำรงชีพไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดย่อมได้รับการคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 และควรเสนอให้องค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทุกองค์กรควรได้รับการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสวัสดิการสังคม (Law on Social Welfare) เพื่อให้การดำเนินการหรือการสนับสนุนจากรัฐมีมาตรฐานเดียวกัน และสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังสามารถติดตามการพึ่งตนเองได้ของผู้ที่มารับบริการเหล่านั้นได้โดยสะดวก ทั้งนี้ กฎหมายควรเปิดโอกาสให้คนเร่ร่อนหรือคนไร้ที่พึ่งสมัครใจเข้ารับความช่วยเหลือในการดำรงชีพ การพัฒนาความรู้ และฝึกอาชีพด้วย ซึ่งจะทำให้คนไร้ที่พึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ และไม่ต้องกลับมาเป็นคนเร่ร่อนอีกต่อไป

THESIS TITLE	LEGAL PROBLEMS ON THE PROTECTION OF HOMELESSNESS UNDER THE VAGRANT PROTECTION ACT B.E. 2557
KEYWORD	PROTECTION OF HOMELESSNESS/HOMELESS PEOPLE/ ORGANIZATIONS THAT PROVIDE THE PROTECTION FOR THE HOMELESS/WELFARE STATE/LAW ON THE PROTECTION OF HOMELESS PEOPLE
STUDENT	SUDARUT KAWGUMNERD
THESIS ADVISOR	DR. TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2016

ABSTRACT

In this thesis, the researcher had studied the causes of homelessness, focusing on the analysis of governmental measures for helping and protecting the homelessness. By mean of juristic method, the governmental enacted The Vagrant Protection Act B.E. 2557, which is required by the constitution and public law to help and assist the homelessness through the Ministry of Social Development and Human Security to support the Department of Local Administration, Public Benefit Organization, community welfare organization, nongovernment organizations, religious institution or a group of the homeless association. These organizations would help and offer assistance to the homeless or would help administering and take part in a homeless protection center. The topic “homeless” were studied and compared, in terms of notions and theories and principles, with Thai and international sources.

The results of the analysis of notions, theories, and principles related to the homeless law suggest that the meaning of the homelessness in the Vagrant Protection Act B.E. 2557 is not explicitly defined. Its definition does not cover some group of people such as physical and mental patients and beggars. These people are always abandoned. As a result, they cannot help themselves, this situation often happens in the inequality society. The results of this study also reveal that there are many types

of the organizations for protecting homelessness. Consequently, the government cannot set standard on protecting and helping the homelessness for these organizations to implement assistance in the same direction. Furthermore, the results of research indicate that government's application of criminal sanctions in setting compulsive conditions for the homelessness to willingly behave and follow the laws. In this situation, it could violate people's right and freedom which is legislated by the constitution that the government must help and assist the elderly, pauper, disabled, and disadvantaged ones, so that they can have a good quality life and can live by themselves. Law does not provide authority for the government to limit or violate the people's right and freedom. They should be willing to receive assistance and support from the government.

To solve problems mentioned previously, the researcher proposes that the definition of homelessness should additionally cover the physical and mental patients, and beggars including the roaming homeless in public area. As a result, regardless of the status of people who are in difficulty, they would be under the protection of the Vagrant protection Act B.E. 2557. In addition, any organizations regarding to the homelessness must be certified by the Law on Social Welfare. Consequently, all such organizations would receive support from the government in the same standard and the government can thoroughly monitor them and also the homelessness's self-reliance. Lastly, the research propose that the Vagrant protection Act B.E. 2557 should voluntarily provide opportunity for homelessness or vagrants who are willing to receive help in living, education, and job training so that the homelessness or the vagrants will be able to find a job for earning their own living and their family as well. Hence, they will not regress to the homeless status again.